

EXPUNERE DE MOTIVE

Analizând perioada în care Legea nr. 192 din 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator este în vigoare și produse, se constată că din anul 2006 și până în prezent, aceasta a suferit multiple modificări și completări, care au condus la denaturarea scopului avut în vedere de legiuitor, respectiv crearea unui cadru în care modalitățile de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă să devină o practică și doar cauzele mai complexe să fie deduse instanțelor de drept comun.

În fapt, prin dispozițiile acestei legi, medierea a fost asimiliată de către opinia publică și chiar de alte categorii socio-profesionale ca o procedură formală, care nu a fost luată în considerare ca o procedură viabilă, eficientă, caracterizată prin celeritate și alte numeroase avantaje.

Datele cu caracter statistic arată că legea nu este funcțională, ca urmare a unor factori interni și externi profesiei, ceea ce determină inițierea unui nou proiect de lege, și nu doar a unui proiect care să modifice și să completeze legea existentă. Rațiunea esențială este că se impune **schimbarea integrală a cadrului legislativ privind medierea și organizarea profesiei de mediator, prin introducerea unor instituții noi**, care au nu au corespondent în actuala reglementare și a căror importanță nu a fost previzionată nici la momentul promulgării acesteia, nici la momentul modificărilor și completărilor ulterioare.

Necesitatea a rezultat fără echivoc din activitatea practică a mediatorilor, din propunerile acestora și din colaborările cu instituțiile și autoritățile publice. Pornind de la statistica numărului mare de mediatori activi înscrși în Tabloul mediatorilor autorizați și a celor care, în fapt, își desfășoară activitatea în acest domeniu, **rezultă că eficiența legii actuale nu a fost atinsă.**

Astfel, se propune introducerea unor instituții noi în materia medierii, cum sunt: **mediator public, mediatorul stagiar, mediatorul din oficiu, judecător delegat** cu atribuții în încuviințarea acordurilor de mediere. Introducerea termenului „public” conferă mediatorului atribuții extinse și evitarea oricărei confuzii cu profesii care au denumiri similare (mediator sanitar, mediator școlar etc.), prin reglementarea, în sarcina acestuia, a întregii game de conflicte în care se poate fi incidentă procedura de mediere.

Ținând cont de Decizia nr. 266/2014 a Curții Constituționale prin care s-a dispus că prevederile art. 2 alin. (1) și (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator sunt neconstituționale, a fost abrogată procedura de informare cu privire la mediere și la avantajele acesteia în cauzele indicate la art. 60¹ din legea menționată. Ca urmare, este necesară o nouă lege care să

confere un nou statut și credibilitate în rândul cetățenilor, a celorlalte profesii și a instituțiilor și autorităților publice, de aici și noțiunea „mediator public”, prin asociere cu prevederile legislative conform cărora „medierea este activitate de interes public”.

Pornind de la **ineficiența Legii nr. 192/2006** prin lipsa unor prevederi referitoare la corpul profesional al mediatorilor, precum și inexistența unei descentralizări și transparențe a Consiliului mediere în teritoriu, proiectul propune elemente noi de organizare a mediatorilor **la nivel teritorial (la nivelul Curților de Apel) și la nivel central**, care să asigure o mai bună gestionare și monitorizare a activității acestora. Mai precis, mediatorii, indiferent de forma de exercitare a profesiei, vor face parte din Camera Mediatorilor Publici, constituită la nivelul Curții de Apel în a cărei circumscripție au sediul profesional.

Legea actuală nu a reglementat expres ca formarea inițială și continuă să fie desfășurate de către o organizație distinctă, special creată în acest scop, ca în cazul altor profesii liberale (Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Notarial Român). Pentru aceste considerente, proiectul prevede înființarea unui **Institut cu denumirea Institutul Național de Formare Inițială și Continuă a Mediatorilor**. Tot prin analogie cu profesiile liberale, **introducerea conceptului de mediator stagiar** urmărește, prin intermediul acestui institut, dobândirea competențelor teoretice și practice pentru exercitarea cu profesionalism a actului de mediere. Menținerea calității serviciilor de mediere este asigurată și prin obligativitatea formării continue a mediatorilor, prin programele de formare profesională susținute tot în cadrul institutului menționat.

Totodată, prin proiect, se dă o **forță juridică superioară actelor emise de mediator, prin atribuțiile acestuia în darea de dată certă și prin atestarea identității părților**, menite să reducă situațiile în care instanța de judecată respinge încuviințarea acordului de mediere, ca fiind neconform. Mai mult, nefiind necesare verificări suplimentare, procedura încuviințării acordului de mediere este simplificată și nu presupune prezența personală a părților în fața judecătorului.

În toate etapele, atribuțiile mediatorului public sunt corelate cu efectele ce decurg din faptul că medierea face parte din categoria mai vastă a metodelor alternative de soluționare a disputelor, fără a le exclude, fiind chiar complementară acestora

În actualu contextul social, se constată că în foarte puține cauze, părțile sunt îndrumate să apeleze la mediere, ca urmare a recomandării magistraților, deși această cerință este statuată în art. 6 din actuala lege „*Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții informează*

părțile asupra posibilității și a avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluționarea conflictelor dintre ele.”. Mai mult, având în vedere numeroasele dispoziții internaționale și comunitare care au ca scop includerea și promovarea medierii ca metodă alternativă justiției clasice, la nivel instituțional, se impune armonizarea cu aceste acte normative și aplicarea lor, cel puțin prin recomandarea acestei proceduri ca etapă prealabilă în materiile prevăzute de lege. Cele mai importante acte normative care prevăd această obligație a organelor abilitate sunt:

Directiva UE 29/2012 care impune statelor membre U.E. de a promova medierea în cauzele penale și de a asigura cadrul juridic adecvat ca înțelegerile dintre infractor și victimă realizate prin procedura medierii, să fie luate în considerare în cadrul procedurii penale.

DIRECTIVA 2008/52/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială

Directiva nr. 11/2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum)

Decizia Cadru JAI 220/2001 a C.E. privind medierea penală în cadrul procesului penal

Recomandarea 19 (99) a Consiliului Europei în aplicarea medierii în cazuri penale,

Recomandarea Rec (2001) 9 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind alternativele de soluționare a litigiilor între autoritățile administrative și subiecții de drept privat

Raportat la organismul de reglementare în mediere, **suplimentarea componenților membrilor Consiliului de mediere de la 9 la 15** își are rațiunea în necesitatea unei mai bune promovări și reprezentări a drepturilor și intereselor mediatorilor la nivel central și local, prin includerea exclusivă a reprezentanților fiecărei Camere a Mediatorilor Publici.

Pentru încurajarea apelării la procedura de mediere pentru soluționarea conflictelor înainte de introducerea unei acțiuni în instanță sau chiar în faza incipientă a unui litigiu, sunt **instituite obligații și pentru părțile implicate în conflict**. De exemplu, partea care refuză să dea curs invitației la mediere este obligată să suporte cheltuielile de judecată, indiferent de soluția pronunțată de instanță. Această sancțiune are ca rol degrevarea instanțelor de judecată de cauzele de o complexitate redusă. În plus, se asigură manifestarea unei opțiuni a părților pentru recurgerea la această procedură, condiționată de o informare completă, reală și dovedită, cu privire la metodele alternative de soluționare a disputelor.

Instituirea unui **judcător cu atribuții în încuviințarea acordului de mediere** conduce la simplificarea procedurii, care are ca efect acordarea unei forțe autentice acordului de mediere. Pe lângă degrevarea instanțelor, termenele statuate în acest sens vor fi reduse, permițând părților să se bucure cât mai curând de efectele înțelegerii pe care acestea au consimțit-o și de restaurarea bunelor relații existente între părți, anterior declanșării stării conflictuale.

Pentru toate argumentele sus enunțate, noul proiect legislativ își propune să reconfigureze cadrul pentru exercitarea unei profesii demne de recunoaștere publică, al cărei statut este deja consacrat în acte normative, jurisprudență și practică, în state de la nivel comunitar și internațional. Totodată, nu este de neglijat aspectul imperativ al dezvoltării unei culturi a dialogului, în scopul soluționării conflictelor prin metodele alternative.

Inițiatori,

Deputat PMP Petru Movilă

Deputat PC Liviu-Bogdan Ciucă

Tabel cu inițiatorii propunerii legislative.

[illegible]